

РЕШЕНИЕ

№ 445

гр. С., 30.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, III ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Евгения Т. Генева

Членове: Георги Ст. Мулешков
Лилия М. Руневска

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Евгения Т. Генева Въззивно гражданско дело
№ 20221800500554 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на „Т.Б.А.Б.“ ЕАД, ЕИК *** против решение □ № 53 от 13.04.2022г. по гр.д.№ 825/2021г. на РС-Ихтиман, с което е отхвърлен искът на банката против Н. Г. Т. с ЕГН ***** от с.В. за установяване съществуването на вземане от 3231.47 лв. главница по договор за потребителски кредит № 70011488894 от 10.02.2020г., сумата 949.27 лв. договорна лихва за периода от 15.03.2020г. до 25 .02.2021г., сумата 166.95 лв. обезщетение за забава за периода от 15.03.2020г. до 18.03.2021г. и законната лихва върху главницата от датата на заявлението за издаване на заповед за изпълнение 01.04.2021г. до окончателното плащане на сумата;прогласена е нищожността на горепосочения договор за банков кредит и банката е осъдена да заплати на адвоката на ответника по чл.38, ал.2 ЗАдв 543.34 лв. възнаграждение и на ИРС държавна такса и разноски в размер на 495.50 лв. Релевират се оплаквания за необоснованост .Допуснатата съдебно-графична експертиза установила,че подписите на договора са на ответника.Допуснатата съдебно-психиатрична експертиза била приета от съда въпреки вътрешната ѝ противоречивост.Недоказано било,че договорът за кредит бил подписан в присъствието на трети лица,които осъществили натиск върху ответника.Съдът се позовал на решение на ВКС№ 143/16.12.2019г. по гр.д.№ 2729/2018г.което било „в абсолютен разрез,както със съдебната практика,така и с идеята на законодателя“.Както съставът на ВКС,постановил решението,така и решаващия настоящия казус първоинстанционен съд превратно тълкували постановките на КПХУ,според които хората с ментални

увреждания са дееспособни. При наличие на порок на волята имали право да искат унищожаване на сделката, но това не я правела нищожна. Съдът допуснал съществено процесуално нарушение като отказал да допусне при евентуалност иск на банката с правно основание чл.58 вр.чл.55 ЗЗД за връщане на сумата 2499лв./“чистата стойност на кредита“/, с която ответникът се обогатил без основание. Иска се отмяна на решението и признаване за установено съществуването на вземанията ;при евентуалност, в случай, че счете договора за унищожаване, да прогласи недействителността му и да осъди ответника да върне сумата, с която се е обогатил. Претендира разноски за двете инстанции.

Ответникът чрез процесуалния си представител оспорова жалбата. Ответникът бил освидетелстван от ТЕЛК пожизнено с 50% намалена трудоспособност поради лека умствена изостаналост и епилепсия-редки големи припадъци. Свидетелите установили, че той е неграмотен. Психиатричната експертиза заключила, че сключването на договора е неразбираемо действие за умствения капацитет на ответника. Не било доказано, че той изобщо е получил парите. В 02 РУП била подадена жалба за измама вх.№226000-2732/10.03.2020г., образувано било ДП № 5133М227/2020г. на СДВР ,пр.пр. № 2116/2020 на Специализираната прокуратура за пресътпление по чл.214, ал.2, т.1 вр.чл.213в, ал.2, т.1 от НК., по което все още течало разследване. Пледира за потвърждаване на решението. В случай, че съдът приеме насрещния иск при условията на алтернативно обективно съединяване неоснователен, моли съдът да се произнесе по чл.31, ал.1 ЗЗД вр.чл.29, ал.2 ЗЗД или чл.30 ЗЗД в зависимост от това дали приема, че е налице измама, или заплашване. Претендира адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 от Задв.

След преценка на данните по делото поотделно и в тяхната съвкупност, настоящият състав намира жалбата процесуално допустима, но неоснователна.

Производството е образувано по иск на банката с правно основание чл.422 ГПК вр.чл.79 ЗЗД и чл.86 ЗЗД, за което издадена заповед аз изпълнение по чл.417 ГПК и изпълнителен листна 06.04.2021г. по ч.гр.д.0 325/2021г. на ИРС. В срока по чл.131 ГПК ответникът е оспорил иска и е предявил насрещни искове за прогласяване нищожността на договора за кредит, алтернативно за унищожаването му на основание чл.31, ал.1 ЗЗД, или по чл.291 ал.2 ЗЗД, или по чл.30 ЗЗД. В първото о.с.з. на 13.12.2021г. не есе явил представител на ищеца. Приет е доклад по делото, който е изчерпателен и подробно са дадени указания относно доказателствата, правилно е разпределена доказателствената тежест. с молба вх.№ 2461/08.12.2021г. ищецът е поискал даване ход на делото в отсъствие на негов представител, заявил е, че поддържа исковите и „Като реплика на представения отговор по чл.131 ГПК“ иска при евентуалност ответникът да бъде осъден на основание чл.55 ЗЗД да върне чистата стойност на кредита. В първото о.с.з. съдът е докладвал молбата, но не е държал определение относно приемане или неприемане за разглеждане на иск за неоснователно обогатяване. Това не е процесуално нарушение, защото ищецът не е предявил такъв иск , а и той би

се явил преклудиран в контекста на чл.210 ал.1 ГПК. Недопустимо е по реда на чл.214 ГПК да се изменя едновременно основанието и петитума. Възможно е изменение на размера или преминаване от установителен към осъдителен иск, но искането за присъждане на част от сумата на друго правно основание не може да се допусне по реда на чл.214 ГПК. Добавянето на друго основание и петитум при евентуалност е следвало да стане с исковата молба. Съдът е уважил насрещния иск за прогласяване нищожността на договора поради липса на съгласие, поради което законосъобразно не е разгледал предявените при евентуалност искове за унищожяемост на договора. За да приеме, че ответникът не е дал валидно съгласие, съдът е обсъдил задълбочено и последователно всички доказателства-решението на ТЕЛК, индициращо определена степен на ментален дефицит, съдебно-психиатричната експертиза, която категорично установява, че към момента на подписване на договора ответникът не е осъзнавал правните последствия, въпреки, че е бил формално дееспособен. Заключение е мотивирано и задълбочено, не съдържа вътрешни противоречия. Предвид изхода на делото разностите са правилно определени. Ето защо решението следва да бъде потвърдено. За пълнота на изложението следва да се подчертае, че доводът на въззивника за нарушение на КПХУ е абсурден. Конвенцията предвижда и изисква правни средства за защита интересите на хората с ментални увреждания именно поради тяхната висока виктимност, включително по отношение на измами.

Предвид изхода на делото въззивникът следва да заплати на въззиваемата страна адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 ЗАДв. в размер на 600 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 52 от 13.04.2022г. по гр.д.№ 825/2021г. на РС-Ихтиман.

ОСЪЖДА „Т.Б.А.Б.“ ЕАД, ЕИК *** със седалище и адрес на управление гр.С., ул.“Д.Х.“ № 52-54 № 2 да заплати на адв.Красимир Милев – САК сумата 600 лв. адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____